

Poštnina plačana v gotovini

Cena 2 Din

OPERA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI 1933/34

Ples v Savoyu

Premijera 27. januarja 1934

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

UREDNIK: M. BRAVNIČAR

Dežnike - nogavice

KUPITE

najugodnejše
v trgovinah tovarne

VIDMAR

LJUBLJANA: Pred Škofijo 19
Prešernova ul. 20

BEOGRAD: Kralja Milana 13

ZAGREB: Jurišičeva ul. 8

Lastni izdelki!

Ogroma izbira!

Tovarniške cene!

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

Premijera 27. januarja 1934

Paul Abraham: „Ples v Savoyu“

Abraham je med sodobnimi operetnimi skladatelji največ izvajan avtor. S svojimi tremi operetami »Viktorija in njen huzar«, »Havajska roža« in »Ples v Savoyu« je dosegel velike uspehe in svetovni sloves. Svoja dva predhodnika Leharja in Kalmana je Abraham potisnil nekoliko v ozadje, ker je mlajši, bolj svež in je v jazzu bolj verziran, pa čeprav sta prva dva glasbeno vrednejša. Prav te dni je dosegel Lehar s svojo »Judito« na Dunaju ogromen uspeh. Izgleda, da je bila uprizoritev »Judite« z velikanskimi predpripravami in režijskimi investicijami le neke vrste dvoboja za operetni primat med Dunajem in Budimpešto. Kalman in Abraham sta vzela Dunaju prvo mesto in osvojila operetni trg, obdržala ga bosta, dokler ne pride tretji, ki bo postavil v senco prva dva.

O Abrahamu in njegovem delu je bilo na tem mestu že precej napisanega, zato bi bilo odveč ponavljanje že objavljenih podatkov. »Ples v Savoyu« je opereta istega tipa in fature kakor njegovi dve sestri »Viktorija« in »Havajska roža«. Pri vseh treh operetah so isti avtorji. Za vse tri so napisali librete Alfred Grünwald in Fritz Löhner-Beda, glasbo pa Paul Abraham. Razlika bi bila samo v tem, da so v prvih dveh prevladovali plesi foxtrot in angleški valček, v »Savoyu« pa sta za Abrahama dve plesni novosti: tango in paso doble. Tudi v instrumentalni zasedbi je nekoliko drugačen kakor v prvih dveh operetah. V Savoyskem plesu namreč ne uporablja saxofonov, ki so v jazzopereti običajni in skoraj neobhodni. Veliki valček v začetku prvega dejanja je zložen v obliki velikega rondoja iz enega glavnega in dveh stranskih motivov. Skladatelj je naznačil to obliko v klavirskem izvlečku s kratko analizo, da se bo vsakdo, ki dobi izvleček v roke, lahko prepričal tudi o njegovem razumskem delu in obvladanju višjih oblik. Alfred Grün-

wald in Fritz Löhner-Beda sta napisala uspešen operetni libreto, ki je sestavljen iz ponižnega dejanja, iz vicov in scenične predelave teh dveh elementov, vse to pa je porazdeljeno na hvaležne vloge in velike ansamble, preračunani na oko in so nekoliko sorodni revijam z gerlsi in baletnimi vložkami. Vsebinsko spominja »Ples v Savoyu« nekoliko na idejo »Netopirja«. V obeh operetah nastopa zakonski mož, ki rad skače čez plot, njegova maščevalna žena pa mu neopažena in nepoznana sledi na ples. Dobro preizkušena zgodba se je dobro obnesla tudi v tej novi obliki. Abrahamova glasba je tudi v »Savoyu« bogata lahkih melodij, ki so tehnično spretno obdelane in polnozveneče inštrumentirane. Nekatero šlagerje (Tangolita tango) so kmalu popularizirali kavarniški orkestri in plesne godbe tako, da bo tudi naše operetno občinstvo slišalo v njih že stare znance. Krstna predstava »Plesa v Savoyu« je bila 23. decembra 1932. v Berlinu v velikem Schauspielhausu.

*

Zakaj smo vsi zaljubljeni, zaljubljeni, zaljubljeni?

Hej, hej, sam bog vé zakaj, zakaj, zakaj!

I no, smo pač zaljubljeni, zaljubljeni, zaljubljeni,

hej! hej! Sam bog vé zakaj, zakaj, zakaj?

in ljubezen ima takšno moč,

da vate zleze kar čez noč!

I no, smo pač zaljubljeni, zaljubljeni, zaljubljeni,

hej! hej! Sam bog vé zakaj, zakaj, zakaj?!

Nov umetniški kurz v Nemčiji

Ko so prišli v Nemčiji do vladne moči narodni socialisti, so šli takoj na delo tudi na polje umetnosti. Danes imajo (prav kakor komunistična stranka v Rusiji) monopol nad vsem umetniškim življenjem, ki ga podrejajo strankinemu programu. Vodja Hitler in minister dr. Goebbels so v svojih »govorih o kulturi« določili smernice kulturne politike, ki se že izvaja z vso nemško brezobzirnostjo. Programi koncertov in oper, kritike, publikacije itd., vse mora biti vsmerjeno za obnovitev čisto rasne umetnosti. Nacionalizem v umetnosti, to je njih nova vera. V zadnji številki »Die Musik« piše Herzog: »Vsaka velika umetnost je nacionalna. Njena najmočnejša korenina je vedno lastna kri, rasa in pokrajina. Opera nam pričara iluzije, ne da bi

silila poslušalce k lastnemu delu. Simfonični koncerti kot družbotvoren element so dobri in lepi, vendar samo za izobrazeno družbo. Naš narod ne ve ničesar več o smislu in nastanku priproste ljudske pesmice. Ne potrebujemo toliko društvo tvorne kolikor glasbe, ki vstvarja skupnost.

Osvobodili smo se končno jazza, ki je tuj našemu načinu in naši rasi in je spadal v zmote preteklosti. Kam pelje pot nemške umetnosti in v njem nemške glasbe, nam je povedal v svojem govoru o kulturi vodja Adolf Hitler.«

Umetniki svetovnega slovesa so morali prepustiti mesta drugim, če so bili židovskega pokolenja ali premalo narodno nemško usmerjeni. Internacionalizem je danes v Nemčiji greh. »Glasbene festivale so degradirali v borze, na katerih so določali kurz vsakokratnim novostim. Trgovsko-zmožni glasbeni založniki so vrgli na trg geslo, ki so jo avantgardistični kritiki takoj pograbili in jo čitateljem prikazovali kot razodetje. Če pogledamo na ta bivša borzna poročila, spoznamo velikanski pritisk, ki je ležal nad vsem glasbenim življenjem. Kakor strah so izginili spomini na internacionalne glasbene festivale v Donaueschingenu, Amsterdamu, Berlinu, Frankfurtu«, tako piše isti pisatelj o mednarodnih glasbenih prireditvah. Pojem mednarodnosti se pri nacionalističnem Nemcu krije s pojmom komunizma. Njih možje v glasbenem življenju so danes Richard Strauß, Paul Graener in Hans Pfitzner. Prva dva sta v predsedstvu Reichsmusikkammer, ki jo je ustanovil dr. Goebbels. Kam bo pripeljala nemško umetnost ta politika, bo pokazala šele bodočnost. Dosegla pa bo brez dvoma izčiščenost na eni in osamljenost na drugi strani.

Razno

Ob koncu prejšnjega leta so v Pragi slavnostno proslavili šestdesetletnico češkega skladatelja Josipa Suka z izvedbo vseh njegovih del. Suk je poleg V. Nováka naslednik Smetane in Dvořaka, ki je ustvaril češki glasbi simfonične umetnine velike vrednosti. Na praškem državnem konservatoriju je profesor mojstrske šole kompozitorskega oddelka, reproduktivno pa se je udeleževal kot član svetovnoznanega Češkega kvarteta od njegove ustanovitve dalje.

*

Mesto Praga je razpisala za petdeseto letnico Smetanove smrti premijo 5000 Kč za češko skladbo.

Nove opere:

Igor Stravinski je dokončal novo opero »Persephone«. Vsebina in dejanje je povzeto po knjigi francoskega pesnika André Gvideja.

Richard Strauß je dokončal prvo in drugo dejanje svoje opere »Molčeca žena«. Tekst za to delo mu je napisal nemški pisatelj Štefan Zweig po neki tragediji starega angleškega pesnika Ben Johnsona. Glavna oseba dejanja je mož, ki ne prenaša šundra, posebno pa ne glasbe.

Hanns Krasa je dobil za svojo opero »Zaroka v sanjah«, ki je bila uprizorjena v Pragi, državno premijo ob priliki državnega praznika Č. S. R.

Paul Hindemith je zložil baletno skladbo »Antiquar«, ki bo uprizorjena v tem letu na mnogih nemških odrh.

*

Leningrajska državna akademična opera je pripravila svojevrstno uprizoritev Wagnerjevega »Prsta Nibelungov«. Podlaga nove inscenacije za to uprizoritev je tako zvana »Svetlobna dekoracija«, ki jo je zamislil talentirani in glasbeno tenkočuten slikar Izak Rabinovič. Če se uveljavi ideja izpolniti sceno s svetlobno atmosfero, bo ta način popolnoma izpremenil scenično podajanje Wagnerjevih oper.

*

Bayreutske svečane igre bodo letos od 22. julija do 23. avgusta. V sporedu je 6 predstav »Parsifala«, 4 predstave »Mojstrskih pevcev« in trikrat ciklus »Prstan Nibelungov«. »Parsifala« bo dirigiral Richard Strauß. V ostalem bodo sodelovali vsi pevci in pevke iz lanskih uprizoritev.

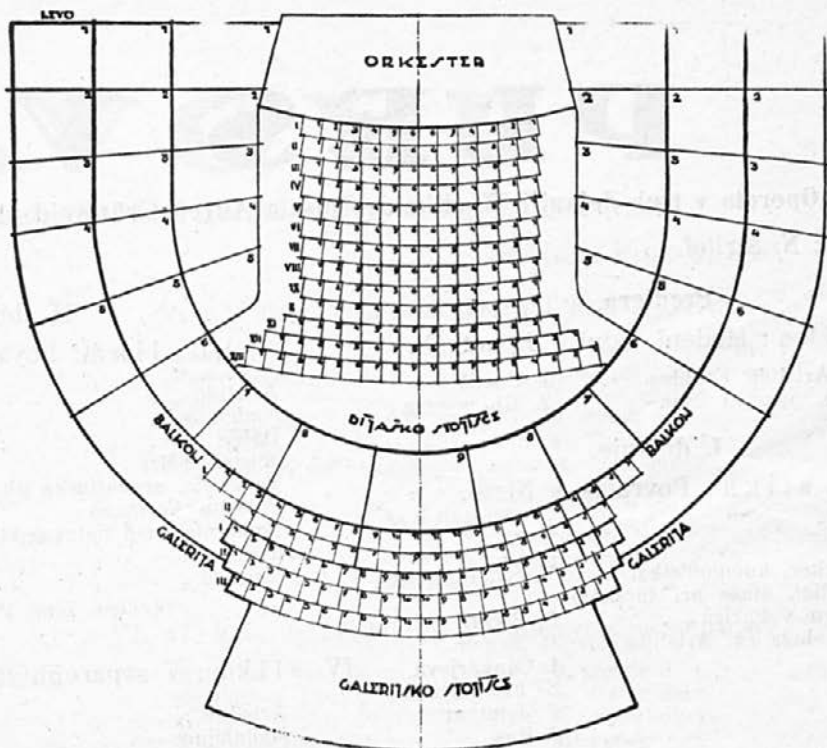
*

Najdbe v Verdijevi glasbeni ostalini.

Pred nekaj leti je našel neki italijanski glasbeni zgodovinar v Verdijevi zapuščini prvotno uverturo k »Aidi«; kompozicija je ležala v Busettu in je prišla prvič pred javnost v milanski Scali. Prav tako so našli pred leti koncertno baletno vložko, ki je bila namenjena prvotno za Othela. Balet je Verdi napisal, ko mu je bilo nad 70 let. Značaj baleta je eksotičen ter sestoji iz himne na Alaha in na vojno.

Lastnik in izdajatelj: Uprava Nar. gledališča v Ljubljani. Predstavniki: Oton Župančič. Urednik: M. Bravničar. - Tiskarna Makso Hrovatin, vsi v Ljubljani

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

Kaj je lepota, katera osvaja, očara smrtnika od najnižjih delavskih vrst, do tisočletnih kron, prestolov?

Lepota je najkrasnejša cvetlica, s katero more mati priroda obdariti ženo, katere sveta dolž ost je, vzgajati in negovati to cvetlico.

Kako se neguje, vzgaja ta divna cvetlica? Ne mogoče z različnimi pudri, suhimi, mastnimi šminčkami: nasprotno, tisto je pokončavanje prave lepote. Lepota rabi pravih

sečnih, vegetalnih tvarin, katere delujejo, hranijo, ne pa sušijo. Za zvečer uporabljajte **Uran kremo** mastno, zjutraj izperite z mlčno vodo ter z **Uran Zoraida milom**, nakar takoj namažite z **Uran Zoraida kremo** dnevno, nato z **Uranovim Zoraida pudrom**, ki je lahek, ne tožen, kakor prašek cvetlice. Ne samo, da lice po masazi z Uran kremo nočno, Zoraido kremo dnevno ter Zoraida

pudrom, postane divno, cvetoče, mladostno, iz kateraga diši kipeče zdravje, ampak ta edinstveni preparat naredi kožo aržunasto, mehko, marmornato gladko.

Uran krema nočna, Uran Zoraida krema dnevna, ter Uran Zoraida milo so edina nedosegljiva poleptila moderne žene, vsled tega bi morali Uran kremo nočno, Uran Zoraida kremo dnevno, Uran Zoraida puder in Uran Zoraida milo, krasiti njeno psiho.

Parfumerija Uran, Ljubljana

PLES V SAVOYU

Opereta v treh dejanjih (6 slikah). Spisala Alfred Grünwald in Fritz L. Beda. Uglasbil Pavel Abraham. Prevod libreta: N. Štritof.

Dirigent: N. Štritof.

Režiser: Prof. O. Šest.

Predigra.

I. slika: Medeni tedni v Benetkah.

Marquis Aristide Faublas . . . J. Gostič
Madelaine, njegova žena . . . Z. Gjungjenac

I. dejanje.

II. slika: Povratak v Nizzo.

Aristide . . . J. Gostič
Madelaine . . . Z. Gjungjenac
Daisy Parker, komponistka . . . V. Smerkoljeva
Mustapha-Bei, ataše pri turškem
poslaništvu v Parizu . . . B. Peček
Arhibald, sluga pri Aristidu . . . D. Zupan
Lili . . . I. Cankarjeva
Hermence . . . Z. Florjanciceva
Renè . . . F. Jelnikar
Maurice . . . J. Rus
Bebe, hišna . . . K. Kukčeva

Hišne, gostje, gospodje in dame.

Odmor.

Plesni aranžmani: Golovin, Moharjeva. Scenograf: Uljanišček.

Večerno in popoldansko toaleto gdčne. Smerkoljeva

II. dejanje.

III. slika: Foyer v hotelu Savoy.

Aristide . . . J. Gostič
Madelaine . . . Z. Gjungjenac
Daisy . . . V. Smerkoljeva
Mustapha-Bei . . . B. Peček
Tangolita, argentinska plesalka . . . V. Thierryjeva
Celestin Formand . . . A. Perko
Pomerole, višji natakarkar v Savoyu . . . A. Perko
Renè . . . F. Jelnikar
Maurice . . . J. Rus

Ločene žene Mustapha-Bei

IV. slika: V separejih števil 8 in 9 hotela Savoy.

Aristide . . . J. Gostič
Madelaine . . . Z. Gjungjenac
Tangolita . . . V. Smerkoljeva
Celestin . . . F. Jelnikar
Pomerole . . . A. Perko

Natakarkar, 2 boye

V. slika: V plesni dvorani hotela Savoy.

Aristide . . . J. Gostič
Madelaine . . . Z. Gjungjenac
Daisy . . . V. Smerkoljeva
Mustapha-Bei . . . B. Peček
Tangolita . . . V. Thierryjeva
Gospod pri mikrofonu . . . M. Simončič

Odmor.

III. dejanje.

VI. slika: Je Madelaine varala svojega soproga?

Aristide . . . J. Gostič
Madelaine . . . Z. Gjungjenac
Daisy . . . V. Smerkoljeva
Mustapha-Bei . . . B. Peček
Arhibald . . . D. Zupan
Celestin . . . Daneš
Bebe . . . K. Kukčeva

Gospodje in dame.

Gospo Gjungjenac je dala na razpolago tvrdka Roth.

Izdelal atelier Sever, Tyrševa cesta.

Blagajna se odpre ob pol 20.

Začelo ob 20.

Konec ob 23.

Parter: Sedeži I. vrste . . .	Din 42—
" II - III. vrste . . .	37—
" IV. - VI.	33—
" VII. - IX.	28—
" X.	26—
" XI.	26—
Lože Lože v parterju . . .	140—
" I. reda 1-5	140—
" 6-9	160—

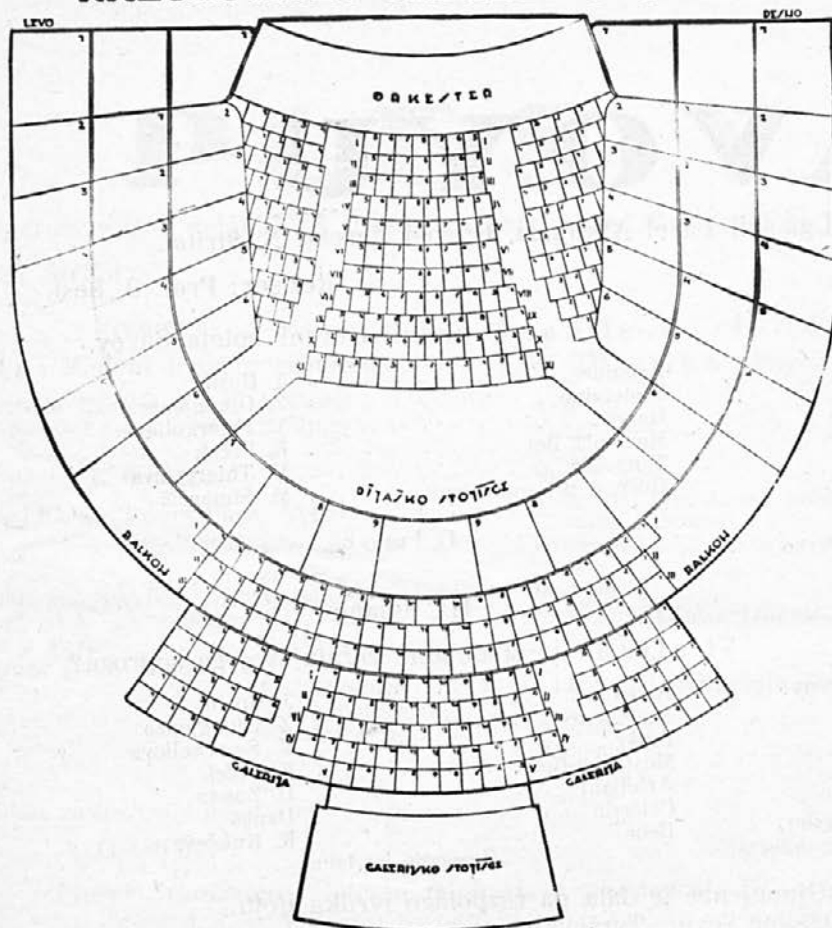
Dodatni ložni sedeži: v . . .	Din 22—
"	27—
Balkon: I. vrsta sredina . . .	27—
" II. " "	23—
" III. " "	18—
" I. " stranska	20—
" II. " "	10—

Galerija: Sedeži I. vrste . . .	Din 14—
" II. "	13—
" III. "	13—
" IV. "	10—
" V. "	10—
Stojišče	3—
Dijaško stojišče	7—

Predpisana taksa za penzijski prispevek vračunana v cenah

VPSTOPNICE se dobivajo v predprodaji pri gledališki blagajni vsem gledališču od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

Po predstavi

v kavarno

NEBOTIČNIK

Dnevno koncert popoldan in

zvečer do 1 1/2 ure zjutraj

Pivo - izbrana vina

Topla in mrzla jedila

Priporoča se Vam

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA D. D.
V LJUBLJANI

za zavarovanje

proti oškodovanju vsled požara, eksplozije, kraje, toče, nesreč l. t. d. na zgradbah, opremi, tvornicah, avtomobilih kot tudi na lastnem telesu in življenju

Podružnice: Beograd, Sarajevo, Zagreb, Osijek, Novi Sad, Split

Glavni sedež: Ljubljana, Gosposka ulica 12

Telefon števil. 2176 in 2276

Knjigarna

Učiteljske tiskarne v Ljubljani

Frančiškanska ul. 6

Podružnica:

Maribor

Tyrševa ulica 44

Ima v zalogi vse slovenske leposlovne, znanstvene in šolske knjige, mnogo hrvatskih, srbskih, francoskih, angleških, italijanskih del ter velika izbira nemških leposlovnih in znanstvenih knjig. Razna učila za šolo in dom. Naroča vse jugoslovanske, slovanske, nemške, francoske, angleške in italijanske revije. Velika izbira muzikalij za vse instrumente kakor tudi klavirskih izvlečkov za petje in klavir. Velika izbira modnih časopisov.

Samozavesten,

prikupen nastop

na družabnih prireditvah

edinole v

PEKO

čevlju

